

KURJER ZAGŁĘBIA

Odziołk bezpartyjny i niezależny. Wychodzi codziennie w godzinach porannych z wyjątkiem dni poświęconych.

PRZEDPŁATA „Kurjer Zagłębia” kosztuje w Sosnowcu z odnośnikiem rocznie mk. 2400, półrocznie 1200 kwartalnie mk. 600, miesięcznie mk. 200. pocztą mk. 250. — Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

OGŁOSZENIA, Za wiersz nonparelowy na 1 stronie Mk. 60, na 3 str. Mk. 50, na 4 str. Mk. 35. Nadesłane wiersz garmontowy Mk. 75. Drobne za wyraz Mk. 10, najmniej Mk. 100. Dla zagran. 100% drożej. Każda podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Adres Redakcji i Administracji: **SOSNOWIEC**, ulica Dęblińska Nr 1

Adres dla depesz: „**KURJER**” — **SOSNOWIEC**

Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy do g. 7 wiecz. W niedziele i święta od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 12 w poł. do 2 po poł. **PRENUMERATE** i **OGŁOSZENIA** przyjmuje Kancelaria prasowa w Zagłębiu Taw Akc. „Reklama Polska” w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedynczego egzemplarza **mk. 15.** (Na G. Śląsku **30 fen.**) **SOSNOWIEC**, piątek dnia 25 listopada 1921 roku **Nr. 266. Rok XV.**

Wobec częstego zwracania się do nas telefonicznie przez osoby zainteresowane w sprawie „Księgi Adresowej” komunikujemy, że „Kurjer Zagłębia” nie wspólnego z wydawnictwem wyżej wspomianej księgi niema, jak również p. redaktor Józef Maciejowski, od dnia 12 lipca r. b. w „Kurjerze Zagłębia” nie pracuje ani też nie jest naszym reprezentantem.

Spółka Wydawnicza
„Kurjer Zagłębia”

MAKĘ

1372

sprzedaje wagonowo i na worki ze składu w Sosnowcu, po cenach znacznie niższych.
S. CHMIELNICKI, Sosnowiec, Czysta Nr. 3.

Dzisiaj i dni następne.

Najnowsze arcydzieło z życia rosyjskiego

Księżna Woroncow

Wstrząsający dramat w 6 cz.

Demonizm polityczny.

Nieśmiertelny **Göthe** upostaciował w faustowskim Mefiście odwieczne kłamstwo, operujące, prawdą dla swej perwersyjnej korzyści i propagandy.

Również nieśmiertelny **Spinoza**, filozof izraelita, zdołał być się na definicję kłamstwa przez prawdę, zowiąc je *falszem diabolicznym*.

Istotnie, w celu odciążenia Fausta od bezwzględnej prawdy boskiej, Mefisto narzuca odmlodzonemu kochance, którą uwodzi z pomocą całego kompleksu drogocennych wskazówek etycznych. To samo czyni Mefisto z młodzieżą studentką, i daje adeptowi wiedzy, niesłuchanie mądre nauki, jakich wynikiem będzie jednak skrajny egoizm i fanaberja, filozoficzna, sprzeczna z ideałem chrześcijańskim.

Słynny autor „Il Principe”, **Macchiavelli** w prze-

pisach skreślonych dla władców zaleca politykę analogiczną wręczania prawdy do rydwanu kłamstwa i tyranji, a genialny kanclerz żelazny **Bismark** hołduje temuż systemowi, boć hasła *sily przed prawem i ausrotten* były tylko odwrotną stroną pięknego medalu, na którym widniały słowa szczytowego zaklęcia *Gott mit uns!*

A współpraca żydów, tego wybranego ludu **Jehowy**, tej gminy religijnej wśród świeckich państw z ateuszami bolszewizmu i szumowinami Rosji, nie jest że dotykającym dowodem politycznego demonizmu? **Niestety**, tak jest.

Demon przewrotności rozpiął czerwoną błonę nad światem, intonując mu czarą liturgię w dymie pożarów, skurczach głodu i oparach krwi szamani destrukttywnej ideologii śmiem-

twierdzić, że przeciwsojalnej i apolitycznej.

W obecnych warunkach powojennych, tym demonizmem, tem kłamstwem upozorowanym hasłami najwznioślejszej etyki posługują się rosyjscy prowodyrowie bolszewizmu, oraz ich agenci nasłani hurmem do Polski i Francji, do Włoch i Ameryki.

Niekiedy, czytelników bibuły komunistycznej ogarniać musi wzruszenie, bo zrzeczne, referaty agitacyjne ułożone są niemal, jak zacne kazania światłego księdza proboszcza.

Pod taką jednak maseczką, pod kapturem mniacha, djabełsko wykrzywiona gęba naigrawa się, a la Mefisto z idealnych zasad a, żeby się nie zdradzić, redakcja bolszewickiej bibuły podwaja dozę wszechludzkiej moralności, przewracając ogniście białka w stronę czulej **Małgosi**, to jest ludu wiejskiego i robotników, czyli t. zw. proletariatu.

I nasze stronnictwa radykalne, szczególnie lewicowy odłam **P. P. S.**, oraz niektóre z frakcji ludowych stojące nieublaganie na gruncie interesów klasowych włościactwa, z przewagą względów ekonomicznych nad politycznymi, nie gorzej od Mefista i Lenina operują frazesem wzniosłej prawdy, dla swych niskich celów partyjnych i gospodarczych, a raczej paskarskich.

Tą drogą szerzy się w Polsce i na obszarach świata (bo niewątpliwie objaw ten wspólny jest Europie i Ameryce), demonizm polityczny, któremu trzeba przeciw działać przez odpowiednią kontr-propagandę.

W kierunku zorganizowania jej nic dotąd zrobionem nie było w Polsce. Społeczeństwo pozostaje w biernym oczekiwaniu wypadków, jakie mogą łatwo nastąpić wskutek zalania kraju przez różną bibulę, na jaką nikt nie odpowiada, i co gorzej, nikt jej nie uprzedza.

Prawa uchwalone przez Sejm przeciw szkodnikom państwowym są tylko paljatywami stwierdzającymi istnienie zła, któremu raczej trzeba systemem pre-

wencyjnym zapobiedz, niż karać je po niewczasie.

Tyle o toczącym nasze stosunki **falszu Mefista**.

W sferze polityki światowej zachodzi obawa, czy też na konferencji waszyngtońskiej, pod gwiazdzistym płaszczem idealizmu pacyfistycznego, głoszącego wieczny pokój ludom i państwom, nie ukrywa się czasem żądza aneksji **Pacyfiku** przez inicjatorów tego wiekopominnego Zjazdu.

Jeżeli zaś (a tak może być również) szczeremi są amerykańskie gołębie, wylatujące w świat z gałązką oliwną z arki konferencyjnej, to znowu rodzi się słuszny poniekąd strach,

czy zązywający obecnie wczasów generałowie pruscy i ich adherenci bolszewicy sztabowcy, nie śmieją się oblesnie w duszy; bo przecież uśmiecha się tym odwetowcom i karierowiczom militarystom, nadzieja, że po rozbrojeniu powszechnem wpadną w 40 milionów do 30 milionowej Francji, po uprzednim zdruzgotaniu Polski przez nawalę krzyżacko-mongolską. Taki podstęp miecza taki demonizm polityczny, ze strony zwyrodniałych junkrów i niemniej oszalałych komunistów rosyjskich byłby zupełną możliwością.

Caveant Consules!
Cz. L.

O współdziałaniu inteligencji.

Niepokoje mnie dotychczasowy absenteizm polityczny, apatia, odsunięcia się większości inteligencji od czynnego udziału w życiu państwa. (Z mowy prezydenta Rady Ministrów w Krakowie, dn. 5 listopada r. b.)

Prezydent Rady Ministrów upatruje powody trzymania się inteligencji zdala udziału w sprawach państwowych w jej liczebnej słabości i w ciężkim stanie ekonomicznym. Przyczyny te nie wyczerpują bynajmniej wielkości i rozległości zagadnienia. I przed wojną nie obfitowaliśmy w nadmiar arystokracji duchowej, a położenie jej przedstawiało się niepomysłnie. Biorąc za punkt wyjścia wywodów naczelnego ministra, zauważył **Dziennik Północy**, że parlamentarizm współczesny stał się w znacznej mierze reprezentacją stanów i warstw — jedynie tylko przodownicy umysłów, jako tacy, nie mają w Sejmie wybranca. Kto wie, czy to określenie „umysłowi” nie trafiła w sedno rzeczy. Bo pojęcie inteligencji jest względne. Intellekt jest samodzielnością, zdolną odczuwać i przetwarzać wrażenia, inteligencja zaś przyjmuje zrobione już formuły, wchłania bezkrytycznie pewną samą wiadomość, bez wywołania szczególnego wysiłku myślowego. Gdy intelekt jest widnokretem inteligencja tworzy jego skurczenie. Odtąd te skurczone intelekty w pogoni za wyższem się i zajęciem pozycję wśkają się między odłami społeczeństwa, w skupienia interesów stanowych i klasowych aby zawiadnąć masą jeszcze mniej oświeconą, biorą pod opiekę kłęby skrzydła tłum — ochłokrację i zamieniają się w zawodowych „polityków” (**Gewerpolitiker**), siedzących w różnych stronnictwach i zaostrzających łeb walki w celu pozostania na powierzchni i nieruśnienia rozgłosu. Tworzą oni prawdziwy bakcyli nowoczesnego parlamentarizmu, wlecznie fermentujący

i rozkładowy.

O ile z tem premjer miał na uwadze tylko uświadomienie jednostki, zdolne do opanowania zawilższych zagadnień, do wniealenia kultury i cywilizacji w rozwój narodu i odciążenia fachowego uprawiania polityki wyłącznie dla fachu, — to zupełnie słusznym chęciaby przelamać marazm tego odłamu społecznego, pchnąć go na falę aktywistyczną i wydobyć ze skrupy prywatnego lub wyłącznie zawodowego bytu. Ale właśnie przy podjęciu podobnego zamierzenia musi zbiorowe ministerstwo zrobić najpierw u siebie porządek i dobrze przesiąść drzew rzeszoto pracowników w podwładnych mu instytucjach, w których właśnie inteligencji zadano cios najokropniejszy. Nigdzie i nigdy przysławie medice cura te ipsum nie da się zastosować mądrzej i głębiej, jak w danym wypadku. Cóż bowiem pchnęło ową inteligencję w ramiona marazmu, jeżeli nie fatalny dobór dyktatorów i urzędników i zamknięcie dostępu przed siłami sprawności i naprawdę umiejętni. Na lewo zrazu skierowany werunek wprowadził na wysokie i niższe krzesła biurowe nieludne zastępy, często ludzi bez średniego przygotowania, wprowadził partyjne spajace jedynie ze względu na ich przynależność liberyjną. Pewien odłamek bolszewizmu, dobieganie umysłowych negatywów, bezceremonjalne dzielenie władzy między osobni i — prymitywy, przyczyniły się do cierpienia i udęki ludności. Protekcja, farszokowe metody, nabieranie „ankolów brukowych” lub szlifbraków przedwojennych, zatwardziało ślepe powływanie strażników i utraconców z pomijaniem wychowawców uniwersyteckich czy ludzi z przeszłością, zmusło szanujących siebie i swoją pracę do stronięcia od środo-

